

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane četrletno: 1 šiling.
celoletno: 4 šilinge.
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—
celoletno: Din. 100.—
Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VII.

Dunaj, 19. januarja 1927.

Št. 3.

Naš dialekt.

V božični številki graške „Tagesposte“ piše Rudolf Hans Bartsch med drugim tudi približno sledeče: „Švicarska nemščina, ki se zdi mnogim grda in ki zveni meni nad vse domače, je ena najboljših vezi prave demokracije, ki ima tu v deželi tako dobra tla. Visokonomščina, žal, je za izobraženega Švicarja pismeni jezik, ki se mu je moral priučiti s težavo; za Švicarja iz srednjih slojev je ona tuj jezik, to je splošno priznано in človeku iz naroda je ona bolj tuja ko italijanščina in francoščina, tako da se moramo v obvečanju s priprostim narodom na vsak način posluževati švicarskega dialekta, ako hočemo, da nas razume. Vsaki nosač, postrešček, kramar je v zadregi, vsaka natakariča v malih lokalih, ki so tam najboljši in nejcenejši, ti prinese vse narobe, ako naročiš v visokonemščini. Celo policaj ima očitno težave, da te razume in ti pravilno odgovori, dasi se je učil radi tujkega prometa, ravnotako kakor osobe v velikih lokalih, da se vživi v visokonemščino. In ne manje švicarski pisatelj, ki mu teče visokonemščina gladko iz peresa, je v ustmenem izražanju nadvse neveden, premišlja, kolikokrat hoče kaj povedati in vidi se mu očitno duševno delo, ki mu povzroča okolščina, da mora „prevesti na tui jezik“ to, kar želi izraziti... Ta dialekt govori mož z ulice ravnotako kakor poslanec v zveznem parlamentu, znanstvenik tako kakor duhovnik s prižnice... In ta dialekt bi trebalo ravno tako piliti, z isto ljubeznijo gojiti v pesnitvah, kakor pismeni jezik. Dialekt je pesniški popolnoma enakopraven.“

Zakaj smo citirali tako natančno gornji citat? Tudi pri nas na Koroškem imamo dialekt, ki je našim sosedom v posmeh. Imamo jih celo več, ki pa so drug drugemu precej slični. Nemci ga imenujejo „die Kropfsprache“, tudi „windisch“ in trde, da nima nikake zveze s pismeno slovenščino. Sploh so Nemci malo

kritični, kar se tiče jezikov. Za slovenski jezik radi rabijo tudi izraz slavisch in ne pomislijo pri tem, koliko jezikov se razume pod tem pojmom. Pismena slovenščina jim je češki jezik, ako hočejo zbadati. „Pozor na vlak“ je češki in moralo bi se glasiti „Mirkaj na c'h“, tako je bilo čitati nedavno v časnikih. Ako pa so posebno zlobni, pa imenujejo pismeno slovenščino „jugoslovanščino“ in smatrajo vse tiste, ki se je poslužujejo, za veleizdajalce. Nemec nima dovolj izrazov, da bi pokazal svoje navdušenje za nemški dialekt, Slovenec se ga naj sramuje. Ali si morete predstavljati Nemca, ki bo trdil, da švicarski Nemci niso Nemci ker jih Nemec, ki ni Švicar, ne razume, ali pa le s težavo. Ali da škilijo preko meje, ako razumejo in govore visokonemščino. Ne, to je popolnoma izključeno. Nemci so pač Nemci. Za nje veljajo v vsakem oziru posebna pravila, bodisi to v manjšinskem vprašanju, bodisi v vprašanju dialektov. Naš človek je „Windischer“, neka koroška specialiteta, ako se poslužuje samo svojega dialekta, ki pa se ga mora javno sramovati in se ga sme posluževati samo v ozkem domačem krogu, ako hoče, da velja za „heimatreu“. Ali pa je „Jugoslovan“, ki nima ničesar iskati na Koroškem, ako ceni svoj dialekt in govori tudi pismeno slovenščino.

Mnogo je sličnosti med koroškimi Slovenci in švicarskimi Nemci. Obdani od visokih gor in tako odrezani od svojih soplemenjakov, se je njihov dialekt razvijal popolnoma za sebe in ima le prav malo skupnega z dialekti onstran mej. Toda vez med našim dialektom in pismenim jezikom se ni nikoli pretrgala in knjiga je ono magično sredstvo, ki veže vse še tako različne dialekte v eno celoto. Pri nas je vobče znano, da se šoli odrasli ne znajo podpisati v latinici, nego samo v gotici in učitelji se med seboj javno ponašajo, da ne znajo „windisch“ in tem večji je junak tisti, čim manj zna. Naši Nemci bi sicer radi videli, da bi

se v šolah učil dialekt, ker se boje vpliva „jugoslovanščine“. Pri vsem tem pa tiskajo svojo „Koroško Domovino“ v istem državi nevarnem jeziku.

Kak nauk naj povzamemo iz gornjega? Ljubimo svoj dialekt, kakor ljubijo drugi narodi svojega, ne sramujmo se ga nikoli! Učimo naše ljudi, da je dialekt pravi narodni zaklad, ki ga je treba čuvati in gojiti. Zraven dialekta pa gojimo in ljubimo tudi pismeno slovenščino, ki naj bo duševna vez med nami in ostalimi Slovenci. Česar nam ne da šola, naj izpolnijo naša društva, ki naj bodo neka vrsta nadaljevalne šole za našo mladino in odrasle. Ljubimo slovensko knjigo, slovensko pesem, slovensko igro! Zavedajmo se, da je na Koroškem stala zibelka slovenstva in da gledajo ostali Slovenci pazljivo na nas, da li čuvamo zvesto izročeni nam zaklad. Poslužujmo se vedno in povsod svojega maternega jezika, saj nam zadnji čas vedno in vedno zagotavljajo popolno ravnopravnost. Bodimo zvesti čuvarji slovenstva na skrajni severni meji! Naj mi g. dr. Pečnik oprost, da sklenem z njegovimi besedami: „Dokler bo Holica stala, bomo marn'val' Rožan' sovóni!“

Pametni delavci.

Ko je mehikanska vlada začela katolike kruto preganjati, zapirati cerkve in samostane ter staviti katoliškim duhovnikom nesmiselne zahteve: n. pr. da se morajo oženiti; ko je Kalles zapiral škofo, dal streljati v ljudi, ki so se zbirali v cerkvah, je pisal predsednik velikega ameriškega delavskega društva „American Federation of Labour“ radikalni delavski zvezi v Mehiki tole velepomembno pismo, ki naj bo tudi našim delavcem kažipot za njihovo delovanje; našim delavcem, ki so palčki v primeri z orjaško ameriško organizacijo. Predsednik te delavske zveze piše tole: „Najprej

PODLISTEK

Kovač Franc:

Novi zvonovi.

(Nadaljevanje.)

Vsem navzočim se je zdel Jurejev nasvet pameten in je bil soglasno sprejet. Prepustivši to važno vprašanje ženskim izvedencem, so prešli na prihodnjo točko:

Kdo bo dal meso, piščeta, klobase, jajca in moko za pojedino?

Tu ni bilo nobenih težkoč, ker se je že prej vsak zavezal prostovoljno prispevati nekaj k pojedini. Tudi izmed zborovalcev je vsak nekaj obljubil: ta kokoš, oni par piščet, tretji moko itd.

V zadnji točki programa so določili dekleta, da bodo pobirale po fari, kar bo treba, da se pojedina lepo in obilno oskrbi, da se bo moglo reči, pri nas je bilo večje in sijajnejše kot drugod, posebno pa, da ne bodo mogli zabavljati ljudje iz sosedne fare, ki so že pred dvema letoma obesili nove zvonove v zvonik. Da bodo pa spekli pogačo, so obljubili mati županja, ki so bili daleč naokrog na glasu, da znajo najboljše speči pogačo. In godci so se zavezali, da bodo godli zastoj in zvečer pri plesu ves dobiček darovali za zvonove.

Lahkega srca so se zvečer možje vračali

domov, veseleč se, da se je vse tako lepo uravnalo in oskrbelo.

Zvečer istega dne je sedel župnik Janez ob pisalni mizi in bral. Te večerne, tihe in samotne ure so bile župniku najdražje — okrog njega nebeški mir in tihota. Sam sedi v sobi pozno v noč ob knjigah in bere. Misli si, da je sam na svetu. Le zvezdnato nebo in pasje lajanje ga spominja na vsakdanjost.

V veži se zaslišijo koraki. Nekdo prihaja in tako pozno. Mogoče nujna spoved? Večkrat se pripeti župniku kaj takega.

Vstopi ženska; nekaj posebnega ima gospodu povedati in zato je prišla tako pozno. S težavo spravi na dan:

„Naša ne bo za teto, pa nikar ne zamerite, gospod. Saj veste, kakšen je dandanes mladi svet.“

Zresnil se je župniku obraz. Torej tudi ta? ... Je li resnica? ... Slišal je pač nekoč, že nekaj govoriti, a ni dosti dal na take čenče. In spomnil se je na Gregorčičev „Izgubljeni cvet“:

Imela je vrtec,
oj vrtec krasan,
ko davi je vstala,
bil cvet je obran.
Oh, cvetje je rahlo,
čez noč se vspe;
a žal je še meni,
po niem, o dekle!

Strupena slana je umorila razcvetelo cvetko...

X.

V petek se je raznesla po fari vest: Zvonovi so na kolodvoru, v nedeljo jih pojdemo iskat!

Vendar se je končno približal toliko zaželeni trenutek! V soboto so se vršile še priprave in v nedeljo na vse zgodaj so odšli vozniki in jezdeci proti kolodvoru. Določilo se je, da se zberejo ljudje ob določeni uri pri križu sredi polja, a ljudstvo se je zbralo ondi že davno pred določenim časom. K sprejemu zvonov je prišel polnoštevilni odbor, pevci, godba in tudi oče župan. Vse se je oziralo proti smeri, od katere so imeli priti vozniki.

Točno ob desetih je v diru prijezdil glasnik na ovenčanem konju z belo zastavo in javil, da zvonovi prihajajo in takoj odjezdil nazaj. Vse se je mrzlično oziralo proti smeri, odkoder pripeljejo zvonove — par kratkih minut, a za množico nestrpne, dolge kot večnost.

Izza ovinka prijezdita počasi na ovenčanih konjih cerkvena ključarja z belima zastavicama, resna, ponosna moža. Na to sta peljala dva para konj veliki zvon, za njim zopet dva jezdeca in štirivprežen voz s srednjim zvonom. Istotako sta jezdarila dva moža pred vozom, na katerem se je nahajal mali zvon. Jezdeci, vozovi, konji in zvonovi so bili vsi odeti v belih rožah in zastavicah. Skupino je zaključil voz, kjer so sedele ljubke tete v belih oblekah — kakor Gvido Reni — jeva apoteoza vzhajajoče zarie. (Dalje sledi.)

moram pibiti, da je društvo „American Federation“ od začetka držalo se načela verske svobode. To je eden temeljev našega velikega gibanja. Po ustavi in postavah ameriške delavske federacije sme vsakdo živeti brez ovire po načelih svoje vere in po svoji vesti. Vsled teh načel je federacija nastopala zoper društva, ki so hotela v Združenih državah kršiti versko svobodo. Da je politika ameriške delavske federacije pametna, je razvidno iz tega, da velikanška delavska organizacija obstoji iz ljudi različne vere, različnih plemen, različnih jezikov. Če uvažujete to dejstvo, boste razumeli, kako so razburili dogodki, ki se odigravajo v Mehiki, ameriške delavce! Leta čustva je utrjevala želja organizovanega delavstva, zagurati sebi blagor verske, politične in gospodarske prostosti in pripomoči, da se popolnoma zasugeta ta svoboda tudi ljudstvu drugih narodnosti po vsem svetu. Mnogi so mnenja, da postopanje mehikanske vlade krši versko svobodo. Pod utiskom so, da mehikanska vlada preganja katoliško cerkev ter da hoče katoliško vero v Mehiki zatreti. Vsled tega mi je došlo veliko vprašanj, ali delavska federacija odobrava in podpira versko politiko, ki se zdaj izvaja v Mehiki? Vse to moti sporazum med ameriško in mehikansko delavsko federacijo. Nastal je izreden položaj. Ne bil bi odkrit proti vam, če bi ne pribil, da morata po mojem mnenju priti do svoje pravice zdravi preudarek in razumno presojevanje, treba je tolerance in zmernega govorjenja, ako naj obstoje naprej pristrčni in prijazni odnošaji, ki so leta sem obstojali med ameriško in mehiško delavsko federacijo. Dobro sem preudaril svojo misel, da najvišje in najboljše koristi mehikanskih in ameriških delavcev zahtevajo, da se konča v Mehiki versko preganjanje. Pravičen in pamenten sporazum, ki pripoznava pravice cerkve in države, bi napravil na ljudstvo ameriškega kontinenta in na ves svet najboljši utis. Ne moremo si misliti, da bi obžalovanja vredni sedanjí dogodki trajali brez konca naprej.“

Tako je govoril voditelj ameriških delavcev William Green. Tako govori razumni, pamentni in demokratično zreli ameriški delavec. Te besede morajo napraviti najgloblji utis tudi na našega delavca. Delavec si mora iskati zaveznikov, ne pa delati nasprotnikov v gibanju za socialni napredek. Delavec bo pravo storil, ako odslovi zapeljivce in krene pot ameriškega delavca, ter vsakogar sprejme kot pomočnika, katerekoli vere je, če mu je pomočnik v borbi za pravične delavske zahteve.

POLITIČNI PREGLED

Dunaj, dne 17. januarja 1927.

Zvezna vlada pripravlja načrt za bodoče zasedanje parlamenta. Treba bo nekaj ukreniti, da se omili zastoj v prodaji kmečkih in industrijskih pridelkov, neprestani polomi bank povzročajo mnogo škode in razburjenja in starostno zavarovanje je treba vpeljati. Odbor se z zakonom o delavskem zavarovanju bavi že dalj časa in je izločil kmečke in gozdarske delavce. — Bodenkreditanstalt prevzame Boslovo Unionbanko. Sploh se opaža koncentracija bančnega kapitala. V nezdravem povojnem času, ko je padala vrednost naše krone, je tudi pri nas hitro naraslo število bančnih zavodov. Po ustalitvi valute pa se je takoj pokazalo, da je število denarnih zavodov z ozirom na obseg denarnega prometa preveliko. Od leta 1923. se je deloma vsled bančnih konkurzov, deloma v prostovoljne opustitve in združitve število denarnih zavodov skrcilo na polovico. V početku leta 1923. zaznamuje statistika 76 bank, leta 1924. 68, l. 1925. 51, l. 1926. 43 in v početku leta 1927, le še 38 bank. Vendar združitve in opustitve bank še ni končana. Računa se, da bo od 76 bank, ki so še poslovale leta 1923. ostalo končno le še 30. — Nameščenci Centralbanke so začeli s stavko, ker jim ni bilo izplačanih 10 odstotkov na račun odpravnine. — Te dni so se bavili v vseh deželah tudi z zvišanjem najemnine oz. vzdrževalnine za poslopja. — Vsled zastoja v prodaji domačih pridelkov je vlada uvedla razne odredbe, ki ovirajo uvoz pridelkov iz drugih držav, ki se vsled tega tako podražijo, da niti z domačimi proizvodi, ko je znano, da pride pri nas proizvodnja vsled socialnih in drugih bremen tako drago, ne morejo tekmovati. Zahteva se, da se

ukinejo trgovske pogodbe s sosednimi državami, kar se seveda od danes na jutri ne da izvesti, ker je vsaka pogodba vezana na odpovedni rok. Jugoslovani se pritožujejo, da Avstrija ovira uvoz s tem, da je uvedla povišane postavke prometnega davka na vrednost iz Jugoslavije uvoženega blaga, tako da je postalo to blago večinoma dražje kot tukaj, s čimer je zadržana skoro celokupna izvozna trgovina. Na drugi strani so bile tukaj spremenjene razne carinske postavke na agrarne proizvode, ki tvorijo glavni del jugoslov. izvoza. Drugače bo izgledalo, ko bo Jugoslavija začela enako ravnati z našimi industrijskimi proizvodi.

Južnotirolsko zborovanje. V nekem listu beremo: P. Innerkofler je svaril pred vrsto nemških dijakov iz južne Tirolske, ki so opremljeni s potnimi listi in denarjem, dobili od prefektov dovoljenje, da študirajo na inozemskih univerzah in da tam nadzirajo narodno gibanje in tja poročajo. Če bi fašizem konfiniral voditelje južnih Tirolcev, tedaj ne ve, kaj bo narod storil. Kadar govorimo o južni Tirolski, se ne vmešavamo v notranje razmere Italije, temveč zastopamo naravne pravice južnotirolskih Nemcev. Govornik je končno omenil, da se Italija zastoni trudi, da bi preprečila priključitev Avstrije Nemčiji, in pozval zunanji urad, da energično nastopa.

Prefrigani Glöckl. Dunajski deželni šolski svet, na čelu mu predsednik Glöckl, hoče preustrojiti avstrijsko šolstvo. Skovali so nove načrte in jih dali potrditi od socialističnih večšakov. Medtem so se razmere spremenile in po zadnji volitvi je prišlo naučno ministrstvo v roke krščansko-socialne stranke. Minister te stranke, Schneider, je ta posel tako oskrboval, da ga je končno morala stranka postaviti pred duri. Zdaj je naučno ministrstvo pozvalo šolnike, naj se izrazijo, kako se naj šolstvo reformira, da se bo treba dijakom čim manj učiti in bo več časa za žogo. Veščaki so Glöcklove načrte odklonili. Shod filologov v Erlangenu l. 1926 je Glöcklove načrte označil kot nesmisel. Približno namerava načrt ljudsko šolo določiti za štiri leta, potem pride za vse nemška srednja šola na mesto meščanskih šol in na to se priklapi višja srednja šola. Poslanec Rummelhard je na nekem sestanku opozoril na dejstvo, ki je sicer poprej že znano: Dunajsko mesto hoče svoje meščanske šole s tem, da jih spremeni v srednje šole, naprtiti državi, kakor ji je naprtila že poprej vsa svoja bremena: naprtila je državi vse dolge izven države, ki so se morali valorizirati, naprtila mestno policijo, naprtila skrb za siromake potom odškodnine, ki se plačuje invalidom iz državnega denarja. Poizkusi s to takozvano splošno srednjo šolo so se že delali in že zdaj je država plačevala polovico stroškov. Rummelhard je pribil: „Siromašni kmet na Tirolskem in Predarelskem“ — seve tudi na Koroškem — „je moral donášati in plačevati za nesmiselne poizkuse Glöckla na Dunaju! Občudujem potrpežljivost naučnega ministrstva in še bolj finančnega ministrstva, da tako dolgo doplačujejo iz davčnih dohodkov države. Ako Glöckl hoče imeti svojo šolo, naj jo plačuje Dunaj, a niti dunajski finančni referent Breitner tega ne bo hotel.“ — Iz tega se zopet vidi, kako je naša vlada slaba in nima moči, da bi zapirala pravočasno svojo denarnico. Radovedni smo, kako se bo spor končal. Skoro bi rekli, da se bo vlada zopet uklonila, plačeval pa bo siromašni kmet v planinskih deželah!

Inozemsivo.

Jugoslavija. Komaj je dobila Italija Albanijo pod svojo knuto, že stega roke po drugem sosedu Jugoslavije, v svesti si, da je Jugoslavija nje največji sovražnik, ker igra kot največja balkanska država na Balkanskem polotoku glavno vlogo, kar nasprotuje italijanski ekspanziji, da bi jo obkolila s samimi sovražniki in jo tako prisilila, da bi ji bila bolj poslušna. Italija pač hoče igrati na Balkanu glavno vlogo. Jugoslovansko javnost razburja najbolj poročilo, da namerava iti madžarski ministrski predsednik Bethlen v Rim, kjer bi se z Mussolinijem dogovoril glede proste luke na Reki, glede vpostavitve kraljestva in kralja. Najprej je ponudila Madžarski Jugoslavija prosto luko ob Jadranskem morju, potem Italija in nato še Ro-

munska, in kakor vse kaže, se nagiba Madžarska na italijansko stran, kar znači že drugi neuspeh jugoslovanske zunanje politike. — Uzunovič napoveduje nove upravne reforme, in sicer znižanje števila ministrstev, uradnikov, ureditev dolgov itd. Državni proračun je močno pasiven, zato napoveduje znižanje poslanskih dnevnic in prosti vozni listki se ukinejo. — Vlada je zopet dovolila nadaljevanje delovanja nemškega Kulturbunda. Tudi zdravnik dr. Morokutti v Št. Ilju je bil zopet sprejet v državno službo. V Celovcu odpuščeni slovenski uradnik doslej pa še ni bil sprejet nazaj v službovanje. — **Nemčija.** Dr. Curtius ni mogel sestaviti vlade. Sledi mu Stegerwald. — Predsednik nemškega parlamenta Loebe je govoril v Gdansk o združitvi z Avstrijo in rekel, da se trajno ne more odrekati Nemčiji samoodločbe, ki jo ima vsaka država. Pri priključitvi se gre le za združitve dveh držav, ki sta si v kulturi in v jeziku popolnoma enaki. Že iz gospodarskih razlogov bodo morali sedanji nasprotniki združitve spremeniti svoje mnenje. Končno je izrazil nado, da bo mogel kmalu pozdraviti v nemškem državnem zboru zastopnike Dunaja, Tirolske in Štajerske. — **Dogodki na Kitajskem.** Položaj je še vedno zamotan. Južnokitajskim četam se je posrečilo, da so zavzela Hankav in pregnala Angleže z njih posesti. Menda pa so dobili Angleži vse to zopet nazaj. Pohod proti Šangaju je popolnoma zastal, vendar hočejo biti Kitajci na novega leta dan (2. febr.) vsekakor že v Šangaju. Povsod je položaj tujcev zelo nevaren in sovražstvo se obrača posebno proti Angležem.

Dr. Otokar Rybař umrl. V Beogradu je podlegel bolezni 12. t. m. pooblaščen poslanik in minister dr. Rybař. 60 let star. Bil je rojen v Postojni in po očetu češkega pokolenja. Pred vojno je bil dr. Rybař vodja primorskih Slovencev, ki jih je zastopal doma kakor v dunajskem državnem zboru. Njegovo delovanje je prineslo Slovincem marsikak uspeh. Posebno živo se je zavzemal za slovensko šolstvo ter za enakopravnost slovenskega jezika v državnih uradih. L. 1918. je bil določen za delegata na pariški mirovni konferenci. Italijani so se ga bali, da je moral ponoči skrivši pobegniti iz Trsta in oditi v Pariz. Zato so mu pa fašisti razdajali pisarno, izropali bogato knjižnico ter grozili, da umore njegovo rodbino. V Parizu se je obupno boril, da bi rešil kar največ Slovencev. Po vrnitvi iz Pariza se je posvetil popolnoma Jugoslaviji in bil nje delegat na skoro vseh važnejših konferencah, kjer so se sklepale politične mednarodne pogodbe. Ker se ni mogel živjeti v nove politične razmere, ki jih ni odobral, se je umaknil iz političnega življenja. Vsa ta leta je vodil oddelek za mednarodne pogodbe v zunanjem ministrstvu in je veljal za odličnega diplomata in državnika.

Predzgodovina italijansko - albanskega pakta. Svetovno časopisje objavlja nekatere potankosti iz predzgodovine tiranskega pakta. Dne 24. junija 1926 je obiskal italijanski poslanik v Tirani Aloisi Ahmed beg Zoga in mu predlagal neko kupčijo. Šlo je za to, da šef albanske vlade podpiše neko pogodbo, na podlagi katere se obveže, da se ukloni sklepu konference veleposlanikov, s katerim se pooblašča Italija, da brani interese njegove države celo z orožjem. V zameno za to priznanje prosi italijanska diplomacija Ahmed beg Zoga, da sprejme 3000 pušk, 2000 vojaških uniform, 10 gorskih topniških baterij, 500 strojnic, 2000 mezgov in osebno darilo 15 milijonov lir.

DOMAČE NOVICE

Zavarujte si volilno pravico! Po določbah volilnega reda se mora voditi v vsaki občini stalen imenik volilnih upravičencev, ki se mora vsako leto izpopolniti. V volilni imenik pride vsaki volilni upravičenec, ki stanuje od 1. januarja redno v občini. Od 1. februarja vsakega leta služni imenik skozi 14 dni v javnem prostoru vsakemu v vpogled. Vsakdo sme pregledati imenik, delati prepise in jih pomnoževati. Proti imeniku se sme pritožiti vsaki državljan v teku 14 dneh od dneva priobčitve pismeno ali ustmeno pri županu, ako je volilni upravičenec izpuščen v imeniku ali pa neupravičenec upisan. Ker se vršijo letos državno in

deželnozborske volitve, je dolžnost vsakega, da si zasluga volilno pravico. Voliti sme le oni, ki je vpisan v volilni imenik.

Celovški stavbinski urad. Lastnik hiše je zdaj v mestih velik revež. Ne samo, da od svoje lasti nima nobenega dobička, nobenih obresti svojega premoženja, s katerim si je hišo kupil ali zidal, on je sploh zadnji v koledarju. Te dni je celovški stavbinski urad izdal odlok, v katerem se prav kaže, kam smo prišli. Celi vrsti hišnih posestnikov, katerih hiše tako leže, da do zdaj nihče ni mislil, da bi tam bilo treba tlaka, se je z ukazom naročilo, da imajo takoj do 15. aprila napraviti ob svojih hišah tlak kakor ga predvideva mestni stavebni red. Go-

manjkanje denarja. — Na Štefanovo je imela naša kmetijska podružnica svoj letni občni zbor, na katerem je bil tudi slov. govor. Udeležba je bila bolj slaba. Govorilo se je o pomenu gnoja in gnojnih jam, kako bi izboljšali našo gospodarstvo in se naslonili bolj na mlekarstvo. Ali o tem je lažje predavati kakor to izvesti. Prvič imamo preveč kislih travnikov v občini, druga še večji težkoča pa je, ker smo predaleč od železnice; najbližji imajo dve uri, drugi po tri in še več. Pripomniti še moramo,

je okrog 20 let star vsled nenadnega duševnega napada skočil ponoči v Belo in utonil.

Št. Jakob v Rožu. (Razno.) V nedeljo dne 9. t. m. nas je obiskal vlč. g. poslanec Poljanec in nam v dve uri trajajočem, pa vendar pre-

Pi

8

Kathreiner-**Kneippovo žitno kavo**

**Močna — okusna, po svoji
aromi povsod znana, bode
dobro teknila tudi Tebi.**

da bi bila dolžnost dež. kult. sveta, da bi imel za svoje shode po slov. delu Koroške vsaj človeka, ki bi bil v resnici zmožen našega jezika, da bi ga ne pačil na vse načine, saj vendar mi ravno tako plačujemo svoje prispevke kot Nemci. — Zdaj še par cerkvenih novic. V preteklem letu smo imeli 27 krstov, pogrebov 10, napredek tedaj za 27 ljudi. V adventu smo imeli tudi obnovitev sv. misijona. Udeležba je bila prav dobra. Se je pa tudi precej popravilo pri cerkvi prošlo leto, kar je največ zaslug našega gosp. soupravitelja Jos. Rudlna. Cerkev se je cela pobelila in poslikala in pri župnišču se je vse popravilo. Kakor se sliši, je zdaj fara razpisana in upamo, da dobimo do vigredi svojega stalnega župnika.

Sele. (Ljudsko gibanje.) V preteklem letu je v naši župniji, ki šteje nad 1000 muš, umrlo le 8 ljudi in od teh 5 največ od starosti. To kaže, da so Sele zdrav kraj ali da je bilo vsaj leto zdravo. Rojstev je bilo pa 26, torej se je število Selanov tudi to leto zopet pomnožilo. Seveda so k temu v precejšni meri pripomogli tudi neporočeni parčki z nezakonskimi otroci, katerih je bilo nad eno tretjino. Poroke so bile samo 4. Več veselja do ženitve, pa manj nezakonskih otrok bi bilo, če bi ne primanjkovalo stanovanj.

Št. Vid v Podjuni. (Razno.) V letu 1926 je bilo v naši župniji rojenih 41 otrok: 22 dečkov in 19 deklic, 35 zakonskih in 6 nezakonskih. Število rojstev je veliko v primeru s številom faranov, ki jih je okoli 940. Umrlo je 22 ljudi: 16 odraslih in 6 otrok; v starosti od 70 do 87 let je umrlo 9 ljudi. Porok je bilo 14, tudi lepo število; najmlajši ženin je bil 20 let star in najmlajša nevesta pa 21. Razni duhovni (izvzemši misijonarja) so imeli v župniji 64 pridig in 27 krščanskih nauk. Od 11. do 18. aprila se je vršila tu ponovitev misijona s popolnim uspehom. G. misijonar Sečnig je znal udariti na pravo struno src šentvitskih faranov. — V preteklem letu sta se popravili podružni cerkvi v Rikarji vasi in Št. Primožu, leta 1925 pa je bila jako okusno poslikana farna cerkev po slikarju Volincu iz Dobrle vasi; posebno presbiterij in slavolok sta pravi, po nemško rečeno, „Kabinetstück“. Leta 1923 se je od zunaj temeljito popravila podružnica v Mokrijah in se je pokrila s cementno opeko lopica pri podružnici v Št. Danijelu, cerkvi v Rikarji vasi in Št. Primožu sta bili lani tudi skoraj popolnoma nanovo pokriti z mecesnovimi deskami. Znana pa roka je „za Bog plačaj“ notranjo opravo vseh cerkev, kjer je bilo glede pozlačenja, posrebrjenja in barvanja tekom časa kaj poškodovano, dovolj spretno popravila in prenovila. Ko pa dobimo za Št. Primož že naročeni zvon, potem imamo v farni cerkvi in po podružnicah vse v redu. — Mogočna 13 m visoka in 60 m narazen stoječa droga od župnišča proti cerkvi pričata, da ima župnišče radio aparat, ki prav lepo deluje, ni morda dandanes boljšega domačega razvedrila in pouka kakor takšni radio. Veliko povabljenih faranov se čudi ti novi iznajdbi, ki ima še ogromno prihodnost. Vsi poslušalci zelo obžalujejo, da se nič slovenskega ne sliši. Naš Celovec ima svojega pošiljalca, več kot enkrat tako velika Ljubljana ga še pogreša. — Preteklo nedeljo smo ob veliki udeležbi pokopali Petra Kežar, hlapca na Beli, ki

hitro bežečem času pojasnil vse stvari, ki nas skrbijo, težijo in bolijo. Napeto so obilno zbrani udeleženci sledili njegovim poučljivim besedam in naukom. — Po shodu je bila veselica požarne brambe v korist novega gasilnega doma na Reki. V pomoč za slučaj ognja se je res veliko že storilo v naši občini v zadnjem času. Prenovila sta se gasilna doma v Podgradu in v Podgorjah, postavil se je nov v Veliki vasi in nabavila motorna brizgalnica, stavita se nova gasilna doma na Breznici in na Reki. — V torek 4. t. m. se je pri spravljanju hlodov nad Maloščami smrtno ponesrečil 51letni delavec Tomaž Krainer. Zapustil je ženo in tri otroke.

Globasnica. (Razno.) „Koroški Slovenec“ je v zadnji številki poročal, da si mislijo nabaviti naši Nemci gledališki oder. Isto se je res zgodilo in imeli smo priliko opazovati na praznik sv. Treh kraljev njih prireditve. Predstavljal so igro „Trije kralji“. — Dne 8. t. m. smo pokopali na tukajšnjem pokopališču Nežo Benetik, pd. Spotikovo mater v Podjuni. Bila je zavedna Slovenka in dobra kristjanka. Naj ji sveti večna luč, zaostalim pa naše sožalje!

Sele. Kakor povsod, tudi v Selah čutimo hudo gospodarsko krizo. Naša glavna dohodka sta živinoreja in zaslužek z vožnjo pozimi. Pa živina nima primerne cene, in kakor se zdi, tudi zaslužka z vožnjo ne bo, ker primanjkuje snega. V Selah samih bi ga za potrebo še bilo, a v Svetno vas še sedaj sredi januarja ne moremo voziti ne s sanmi ne z vozom. Pomanjkanje denarja pa se čuti vsak dan bolj. Gospodarje skrbi, kje dobiti denarja za nakup živeža, obleke, plačo poslom itd. Ker manjka denarja celo za najpotrebnejše, bi pač pričakovali, da bi oblasti to vpoštevale in ne pritiskale na nas tako silno zaradi gospodarskih strojev. Imamo slamoreznice in mlatilnice že dolga leta, smo jih navajeni in se tudi z lepa ne prigodi nobena nesreča, če se količjak previdno ravna z njimi. Sedaj pa se zahteva od nas, da moramo imeti stroje z varnostnimi pripravami. Ker se take priprave na te stroje ne dajo napraviti, bi morali te stroje kar zavreči in kupiti nove. To je pa lažje reči, kakor storiti. Kje vzeti milijone za nov stroj? Naj glavarstvo vendar vpoštevata sedanje težave kmečkega stanu in naj ne pritiska na kmeta in ga ne kaznuje. Kadar bo stroj obrabljen, ga bo vsak zavrgel in kupil novega, ki odgovarja predpisom, ako le denarnica ne bo suha.

Kratke vesti s Koroške. Celovški rešilni oddelek je bil v decembru 75krat klican na pomoč. — Na Koroškem je 76 odvetnikov. — Med Celovcem in Mariborom se otvori direktna telefonska proga. — Število brezposelnih na Koroškem je 8. t. m. doseglo dozdaj najvišjo točko 7256 oseb. V teku enega tedna se je število zvišalo za 615 oseb. — Dne 9. t. m. so razpravljali zastopniki občin Podjune v Pliberku o vzhodni železnici. Resolucija zahteva gradnjo železnice Pliberk—Labud radi večje izplačljivosti, krajše proge in manjših stroškov. Malo je upanja, da bi se sploh katera teh železnic zidala. — Deželni glavar premišluje, kako bi omejil množične plesne prireditve v Celovcu.

Inserirajte v Koroškem Slovencu!

spodiči v stavbenem uradu sevé niso povedali, kje naj dotični mali hišni lastniki vzamejo denar, da se ti nepotrebni tlaki plačajo? Najlepše ali najgrše pa je, da se je oo. jezuitom ukazalo napraviti tlak okoli celega vrta, tlak, ki bi jih stal 200—300 milijonov. svoto, katere se sploh zdaj niti v hipotečni banki ne dobi, za neko stvar, ki je popolnoma nepotrebna. Zanimivo je tudi še, da občina zahteva od hišnih lastnikov, da se tlaki napravijo tekom dveh mesecev, zdaj ko je vse zmrzlo, ko se sploh delati niti ne more, vsaj pri nas do sredi marca sploh še zmrzuje. Kako se naj zdaj betonira? Zdi se nam, da se mladi uradniki pri magistratu in da se vsenemški župan vse premalo zavedajo, da je občina tu za ljudstvo, ne pa ljudstvo tu, da se pokorava pametnim in nesmiselnim zahtevam občinskega urada. Vsenemška občinska uprava bo menda pri tem svojem nastopu naletela na hud odpor.

Št. Jurij na Vinogradih. Splošno se opaža pojav, da se število prebivalstva na deželi krči, kar nam jasno dokazujejo tudi stari župnijski zapiski družin, kjer so natančno zabeleženi po posameznih hišah vsi udje družine, posli, stanovalci, najemniki in zasebniki. Če pregledujemo te stare sezname, spoznamo, koliko ljudi je včasih živelo pod eno streho in vsi so boljše živeli kot dandanes. Splošno moremo z gotovostjo trditi, da je v hišah, kjer živi dandanes 7—10 oseb, bivalo pred pol stoletjem 14—15 oseb. V časih je tudi obstajalo več hiš, o katerih dandanes ni sledu več, oziroma le kup kamenja priča, da se je nekoč nahajalo tu bivališče, ali k večjemu star mož se še nekoliko spominja, da je tu stala hiša. V časih je imel kmet poleg hiše še kajžo za posle, dni narje ali ženske, ki so odslužile kmetu z delom za stanovanje. To je dandanes do malega izginilo in tudi v tem tiči deloma vzrok pomanjkanja delovnih moči na polju. Tudi v šentjurski fari se je okrog leta 1840—1850 nahajalo 34 hiš več kot dandanes in istotako se je skrčilo število prebivalstva za najmanj 180 duš, ki so se pečale z poljedelstvom.

Galicija. Ker smo ravno začeli novo leto, vam, dragi bralci, podam par slik iz lanskega leta. Kakšno je bilo vreme in kaka letina, je skoraj vsem znano. Kakor povsod, tako tudi pri nas vsi kmetje tožijo čez hude davke in še hujše je, ko ne moremo prodati svoje živine in drugih pridelkov po času primerni ceni. Vse, kar mi rabimo, se od časa do časa podraži, kar pa prodajamo, les, živina itd. je zmerom ceneje. Poleg tega so še razni obrtniki, delavci in posli zmirom dražji, zato ni čuda, da je po-

DRUŠTVENI VESTNIK

Šmihel pri Pliberku. Pevsko društvo „Gorotan“ v Šmihelu pri Pliberku priredi na svečnico ob 3. uri pop. v gostilni pri Šerčerju pevsko veselico. Pevski zbori, samospevi na harmoniju itd. Poleg tega skioptične slike Egipta, sv. dežele, Lurda. Skrbelo se bode za smeh in pošteno zabavo.

Glinje. (Občni zbor.) Na dan sv. Štefana se je vršil občni zbor tukajšnje „Čitalnice“, ki pa je bil zelo slabo obiskan. Sploh je v zadnjem času zanimanje do „Čitalnice“ skoraj popolnoma ponehalo, kar pač ni častno in razveseljivo za našo mladino. Imamo lepe društvene prostore, len oder in naravnost krasno dvorano, za kar nas lahko zavidajo druga društva; imamo tudi knjižnico, v kateri pogrešamo sicer novejši pisatelje, a kljub temu najde vsakdo v njej kaj podučljivega in zanimivega. Nekdaj je bila naša „Čitalnica“ nekako središče in zbirališče vseh, ki so čutili slovensko. Tako naj bo zopet. Izvoljen je bil sledeči odbor: G. Gregor Magedin, predsednik; g. Jožef Goričnik, blagajnik; g. Maksim Krendl, gospodar; g. Franc Suklič, knjižničar. Članarina 50 g. Nečlani plačajo za vsako izposojeno knjigo 10 g.

Sele. Po daljšem presledku se je zopet otvorilo naše „gledališče“. Kakor vsako leto, je izobraževalno društvo tudi letos na Štefanovo priredilo igro in sicer burko „Repoštev“. Igra je splošno zelo ugajala in vzbujala obilo smeha pri gledalcih, da so jo nekateri prišli še enkrat gledat dne 9. jan. — Za Svečnico se pripravlja prireditev v dobrodelne namene.

GOSPODARSKI VESTNIK

Kako je.

Le redkokedaj se čuje resna in resnična beseda, včasih pa se le pove kar je vredno, da se zapomni. Božične dni piše poslanec Streruvic v razne liste, kar bi si morali zapomniti poslanci in vsi, ki hočejo, da se izboljšajo naše razmere. Streruvic pravi: „Na stotine reči v našem gospodarstvu je tako napačnih, tako nemiselnih, da bi bili pred 20 leti imeli vsakogar za norca, ki bi jih bil tirjal, storil ali pripustil. Nekdo si je kupil za pošteno zaslužen denar hišo, da bi imel na stare dni nekaj varnih dohodkov. A zdaj ljudje v teh hišah stanujejo brezplačno, in sicer ljudje, ki imajo mnogokrat več dohodkov nego hišni gospodar.“ Seveda je to brezmiselnost, ali brezmiselnosti lahko uganjam, ne da bi morale biti grešne; tujemu človeku jemati njegovo last pa je nenravnost in to bi morali vedeti in pripoznati zlasti sodniki. Tujim ljudem jemati last, krši ustavo, ki zasigurava ljudem lastninsko pravico, a ministri in drugi so brez pomisleka izdajali naredbe, ki to ustavo kršijo. Seve da je vse to blazno, zlasti z ozirom na posledice, ki so nepregledne.

Drug slučaj: Nekdo proda svojo hišo za petinko svoječasne vrednosti in mora od tega plačevati še tretjino kot Wertzuwachssteuer! Tovarne kupijo za milijarde sirovin, blaga, napravi se zbirka vzorcev in zastopnika pošlje v svet, a inozemci so tisto robo ponudili po ceni, ki je globoko pod našimi lastnimi stroški. Seve, ker za naše prelepe socialne postavbe nam v svetu ne da nihče nič. Vsa zavarovanja nam ne pomagajo nič, ako bo obstala ena tovarna za drugo. Tega pa se ne upa nihče povedati ljudem, ker bi se jim zameril. Šekspire nekoč pove resnično besedo: „Če resnice nočeš poslušati, ti bo neslišana lopnila na glavo.“ Listi so polni naznanil o razprodajah. Tuje neplačano blago se za polovično ceno prodaja, da se plačajo režije: davki in delavci. Banka financira tovarnarje, tovarnar trgovca, trgovec kupca. Konzumentje zapravljajo, dokler banka še kaj denarja daje. Ljudje, ki so kaj dolžni, se drznejo zahtevati od tovarni milijarde popusta, zoper pogodbe se ugovarja, ako iz njih ni bilo pričakovane dobička. Navada, prositi upnika za potrpljenje, če se dolg pravočasno ne plača, ne obstoji več. Podirajo se banke, podirajo trgovine, konzumi pa kupuje, ne da bi mi-

slil, da je treba kedaj tudi plačati. To je podoba našega gospodarstva o božiču 1926.

Vprašanje inozemskih delavcev. Navzlic dejstvu, da obstoja pri nas velika brezposelnost, vendar se opaža, da prihajajo neprestano inozemski delavci, predvsem iz nasledstvenih držav k nam iskat dela. Radi tega dejstva se je v zadnjem času pričel obstoječi zakon o zaščiti domačih delavcev strožje izvajati. Ta zakon, ki je naperjen le proti vselitvi novih inozemskih delavcev, predpisuje pri zaposlitvi takih delavcev oblastno dovoljenje. V splošnem pa se zelo lojalno postopa proti inozemskim delavcem, ki so že dalj časa nastanjeni v naši državi. Taki delavci dobijo v slučaju brezposelnosti enako podporo s strani države kakor domači delavci. Tako je početku leta 1926 prejelo na Dunaju 6600 inozemskih delavcev ali 7 odstotkov vseh brezposelnih delavcev podporo za brezposelnost. Samo na Dunaju se je izdalo za brezposelne inozemske delavce na mesec 400.000 šilingov.

Svetovna gospodarska konferenca. Društvo narodov je določilo, da se zasedanje svetovno-gospodarske konference prične 4. maja t. l., ker bo do tega časa pripravljeno vse gradivo. Program bo obsegal dva glavna dela: prvi splošni del se nanaša na gospodarske probleme posameznih dežel (stanje gospodarstva, možnost gospodarskih zapletljivosti, ki morejo ogroziti svetovni mir itd.); drugi del pa na probleme mednarodne trgovine, industrije in poljedelstva. Glavna točka celokupnega programa bo gotovo vprašanje svobodne trgovine. Težkoče v gospodarstvu različnih držav evropskih je v glavnem pripisati oviram, ki se povsod stavijo razvoju mednarodnega blagovnega prometa. Iz težkoč mednarodne trgovine pa izvirajo številne druge težkoče. Smatra se, da bo ta konferenca mnogo pripomogla k sanaciji evropskega gospodarstva.

Tržne cene. Velikovec, 12. I. Živina: pitani voli 1,30—1,40, vprežni voli 1,10—1,20, junci 1,10—1,20, krave 0,60—1,—, telice 0,80 do 1,10, plemenski prašiči 1,80—2,—, zaklane svinje 2,30—2,40, ovce 0,60—0,90, kozlički 0,30 do 0,40 S za kg žive teže. Jajce 18—20 g, sirovo maslo kg 4—4,40 S, pšenica 39, rž 28—30, oves 22, ječmen 28, ajda 32—33, krompir 14 g.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Med Londonom in Newyorkom je bil odprt brezžični telefonski promet. — Dunaj je obiskalo preteklo leto 533.000 tujcev. — Za 25.000 funtov šterlingov diaman-tov so zaplenili londonski financarji nekemu mornarju. — Špansko mesto Almendrago se bavi z mislijo, uvesti davek na „bubikopfi“. — Na Ruskem piše 25 pisateljev skupen roman. — Preteklo leto se je izselilo iz Italije 279.357 ljudi. — Brzovlak Irkutsk—Moskva se je pri postaji Arsaki iztiril. Pri tem je prišlo ob življenje 16 oseb, 26 pa jih je bilo težko ranjenih. — V Masgisto je eksplodiralo municijsko skladišče. 40.000 patron in 500 granat je zletelo v zrak. — Na Dunaju se je kruh podražil. — V Mehiki je bilo ustreljenih 85 revolucionarjev. — Pri Czenstochovi na Poljskem so zasačili kmetje nekega tatu, nakar so ga zgrabili in sežgali. Policija je prijela 28 kmetov. — Veliki lama nekega tibetanskega plemena je uvedel davek na dolge nosove. Lani je uvedel isti lama davek na dolga ušesa svojih podložnikov. — Pri požaru gledališča v Montrealu je zgubilo življenje 126 oseb, 85 je bilo težko ranjenih. — Prof. Cvijič, predsednik beograjske akademije znanosti, bivši član plebiscitne komisije, je težko bolan. — Po celi Evropi močno razsaja španska bolezen. V Berlinu je na tej bolezni umrlo doslej 25 ljudi. — Radio Brno je priredil tozadevno predavanje. — V steklarski industriji je bilo odpuščenih 300 delavcev. — Med Dunajem in Berlinom bo odprta brezžična telefonska zveza, s katero bo mogoče prenašati tudi sliko. — V prošlem letu se je vrnilo kmetijstvu 3371 brezposelnih delavcev: 25 odstotkov jih je ostalo v kmetijstvu, 60% pa jih je ostalo na kmetih preko 3 mesece. Kmetje, ki so se bavili z vpeljavo teh delav-

cev v kmetijstvo, so dobivali premije. — Lanskega leta je bilo izvršenih na Dunaju 2391 samomorov iz raznih vzrokov. — Da bi moglo dobiti kmetijstvo več kreditov, namerava uvesti poljedelski minister „Viehverpfändung“, po kateri bi služila živina za zastavnino. Ta sistem je vpeljan že v Švici. — V Mehiki je bilo nad 30 škofov zaprtih. — Mnoga rifska plemena so se pridružila upornikom in se po vsej deželi opaža močan pokret proti Špancem. — Romunski kralj je že toliko ozdravel, da je mogel prisostvovati dvema vojaškima paradama. — Zračna zveza Dunaj—Benetke se je podaljšala do Rima. — Po „K. Tagblattu“ so verniki župnije Grebinj z dušnima pastirjema prav zadovoljni. — Ameriški farmar Bland, 72 let star, je oče 34 otrok.

Sodnijske kazni v Avstriji. L. 1913. je bilo v sedanji Avstriji 23.553 slučajev, ki jih je sodišče kazensko obravnavalo, l. 1920. je bilo takih slučajev 64.751, torej trikrat toliko, leta 1925. 40.436, l. 1926. 36.000. Ker se je število slučajev tako namnožilo, se je svojčas uvedlo krajše sodnijsko postopanje ali dotična postava je letos z novim letom nehala in letos se ni mogla obnoviti. Takoj po vojni so bili ti sodnijski slučaji povečini tatvine, zdaj so povečini goljufije, ki jih uganjajo trgovci in prekupci. Ti slučajji potrebujejo pa veliko več časa, ker je treba dolgih preiskav. Justični minister naznanja, da odpadejo vse obravnave, ki so jih sodniki napovedali za l. 1927, januarja meseca ne bo nobenih obravnav, zato pa bo prišel cel naval obtožb, s katerimi se bodo senati skozi tedne mučili. Treba bo vpostaviti 50 senatov z izvedenci, ki jim bo treba pridati 100 sodnikov, število državnih pravdnikov se bo moralo zvišati. Seve, če se ljudstvo tako lepo vzgaja, da krade kakor sraka, ne preostaja nič drugega kakor poskrbeti tudi za sodnike in ječe. Čim bolj se praznijo cerkve, tembolj se polnijo sodišča.

Čebele se ne marajo seliti. Nemčija je morala med drugo vojno odškodnino dati Franciji tudi 30.000 panjev čebel. Francija s temi čebelami ni imela sreče, menda so vse pocapale. Morebiti je bilo lansko slabo leto krivo. Slabo znamenje bi bilo za svetovni mir, če bi se nemške čebele s francoskimi ne umele.

Zahvala.

Iskrena zahvala vsem, ki so našo ljubo mater

Terezijo Samonik

spremili k zadnjemu počitku! Posebno pa se zahvaljujemo č. g. župniku iz Marije na Jili Lamprechtu, ki so tako daleč prihiteli, in cerkvenemu zboru za ganljivo pesem!

Ohranite našo drago mater vsi v blagem spominu!

Trabinarjeva rodbina.

UČENEC,

ako mogoče krojaški pomočnik, se sprejme za pouk v orglanju.

Franc Rovaredo, organist na Reberci (Rechberg)

SVEČE

za cerkev in svečnice, bele in okinčane, kačilo, olje za večno luč ter pripravi stenji, trajno goreče olje za kadilnike se dobi

po najnižji ceni

in v najboljši kakovosti

v trgovini

Siebert, Celover

(medpotoma med cerkvijo Sv. Duha in hotelom Sandwirt.)

Bratje in sestre ne spite!